

d₄ e₅ s₁₉ c₃ o₁₅ b₂ r₁₈ i₉ r₁₈

arxius i biblioteques

XÀTIVA, ABANS I DESPRÉS DE 1707

El fons documentals de l'arxiu municipal de Xàtiva comencen en el segle XIII, encara que amb escassos documents, els quals s'incrementen de manera paulatina entre els segles XIV, XV, XVI i XVII. Aquesta circumstància s'explica per la crema en 1707 de l'arxiu, durant l'incendi i extermini de la ciutat de Xàtiva, ordenada pel rei Felip V durant la Guerra de Sucessió, i amb la qual va desaparèixer gran part de la documentació de l'arxiu de Xàtiva. De manera que –tal com indica l'arxiver Isaïes Blesa– les sèries documentals comencen a tenir continuïtat a partir del segle XVIII fins a avui. “Tot i així –indica Blesa–, afortunadament, s'ha conservat més documentació d'època foral de la que creiem, de manera que han arribat fins a nosaltres d'eixe temps bastant documentació”.

La fi del segle XX ha estat més generosa per als arxius, si bé fins la dècada dels vuitanta, i com la gran majoria d'arxius, va primar més el voluntarisme que els criteris científics o una correcta política arxivística. Fins eixa dècada destaca la tasca realitzada per l'arxiver Carlos Sarthou Carreres, que es va jubilar en 1961. Des d'eixe any fins als anys vuitanta l'arxiu va estar atés de manera esporàdica, fins que el Consistori va decidir normalitzar la situació i va procedir a inventariar i a organitzar la documentació. Posteriorment, en 1991 s'hi va inaugurar l'edifici actual –per a la qual cosa es va rehabilitar l'exconvent dels Trinitaris, del segle XIII–, on s'ubica avui l'arxiu.

Un canvi en la Filosofia dels Arxius

Actualment, tal com subratlla Isaïes Blesa, l'arxiu de Xàtiva, apart d'atendre el seu treball habitual amb l'administració municipal xativenca i els ciutadans, és també Centre Comarcal d'Arxius de la Mancomunitat de La Costera-La Canal, per tal com conserva en còpia informàtica la informació de les localitats comarcals, la qual cosa el converteix -en paraules de l'arxiver- en referent històric-comarcal. En eixe sentit, l'arxiu regenta un programa d'inventari/catalogació dels arxius de poblacions amb menor número d'habitants, per tal d'actualitzar els seus arxius, garantir la seua conservació i custòdia, servir amb eficàcia a l'administració i posar-los al servei dels ciutadans. Per a això, disposa d'un arxiver itinerant, i una subvenció anual de 12.000 euros, de la Generalitat Valenciana (Conselleria de Cultura i Educació), a través de la firma d'un conveni amb la Mancomunitat, a més d'uns mòduls que abonen anualment els ajuntaments adscrits. Les poblacions que fins ara s'han adherit al projecte són: Barxeta, Canals, Genovés, Llanera de Ranes, Llocnou d'en Fenollet, Llosa de Ranes, Moixent, Montesa, Rotglà i Corberà i Vallada (La Costera) i Bolbaite i Enguera (La Canal).

A hores d'ara, com indica l'arxiver de Xàtiva, l'Arxiu Municipal de la capital de la Costera déu estar implicat en la vida social i cultural de la ciutat, i en general, de la comarca, en “un intent de contribuir a recuperar el patrimoni documental i desenvolupar la historiografia local”. En aquest sentit, el centre manté contacte amb associacions ciutadanes, religioses, festives, esportives o culturals, totes elles testimoni clau de les moltes activitats distintes a la merament administrativa, protagonitzades, a més, per un sector nombrós de la població. Igualment, tal com apunta Blesa, “s'hi està fent un esforç per recuperar tot tipus de documentació relativa a la ciutat, bé a través en llibreries de vell, cases de subhastes o de fires, i a més, l'arxiu està

f₆ i₉ t₂₀ x₂₄ a₁
t₂₀ è₅ c₃ n₁₄ i₉ c₃ a₁

Xàtiva (La Costera):
Arxiu Municipal de Xàtiva

Arxiver en cap: Isaïes Blesa Duet
Adreça: Plaça de la Trinitat, 7
46800 -Xàtiva-
Tel. i fax: 962271167
C-e.: arxiu@servidex.com

Horari d'atenció al públic: matins:
8:00-15:00 de dilluns a divendres.
Vesprades (dilluns): 16.30-19:00,
d'octubre a maig.

Serveis i superfície útil: **Planta baixa**
(293 m²): recepció, biblioteca
auxiliar, reprografia, sales de
classificació i ordenació de
documents, sala d'investigadors,
lector de microfilms.

Planta primera (197 m²) dipòsit de
documents amb mòduls compactes:
textos jurídics i serveis
complementaris.

Planta segona (160 m²): dipòsit de
documents amb mòduls compactes:
arxiu del districte notarial i
documentació recentment
catalogada. **Metres lineals:** 1.500.

Biblioteca Auxiliar: Bibliografia
arxivística. Recuperació de documentació
històrica i de bibliografia especialitzada
sobre Xàtiva i la Costera, en part, a través
de llibres adquirits en llibreries de vell,
en subhasta o per donacions.

Volums: 2.875. **Caixes:** 3.000.
Pergamins: 61 (ss. XIII-XIX).
Població: 27.000 habitants.

Documents més antics i importants:
*Liber privilegiorum civitatis et regni
Valentie*, ca. 1350 (*Llibre de Privilegis*)
i les *Ordenanzas generales para el
gobierno político y económico de la*

1, Mobles compactes del primer dipòsit. 2, Llibres de Propis i Arbitres del s.XVIII custodiats a l'arxiu.

3,

ciudad de San Phelipe, de 1750.

Estadístiques: Mitjana de visites diàries: 2-4. Anualment: 800-900 visites d'investigadors, 400-500 de ciutadans i aproximadament 1.000 consultes sobre matèria de legislació. Setmanalment, entre 5 i 10 demandes per part del personal administratiu de l'Ajuntament. Dels distints serveis d'aquest també sol·liciten assessorament d'índole històrica.

Sistemes de seguretat: alarma antirobament i alarma antiincendis i sistema contraincendis Halón 1301, que es canviarà pròximament, tal com preveu la normativa, a FE-10 o trifluormetano. Deshumificador en els dos dipòsits.

Pressupost de l'arxiu: 20.000 anuals. Apart pressupost inversions.

Visites: Grups d'alumnes de Secundària i estudiants universitaris de Geografia i Història, durant el període acadèmic. A més, l'arxiu està obert a les associacions i col·lectius de la ciutat que desitgen apropar-s'hi, així com als mitjans de comunicació, els quals sol·liciten regularment informació. Visites de particulars.

Treballs realitzats a partir de l'arxiu: Treballs d'investigació per a publicar com llibres o articles en revistes especialitzades. Consultes d'alumnes de secundària i universitaris per a treballs de les corresponents assignatures. També investigacions per a tesines i tesis doctorals. Demandes de documentació d'investigadors estrangers, majoritàriament francesos i anglesos, principalment per correspondència o correu electrònic. Recerques genealògiques. Consultes de ciutadans particulars.

constantment en contacte amb altres arxius i biblioteques per tal d'intercanviar documents i altre tipus d'informació".

Un dels aspectes que destaca l'arxiver de Xàtiva són les donacions i les incorporacions dels últims fons, tot començant pel Fons Sarthou (ss. XVII-XX) que recull l'arxiu i la biblioteca personal de Carlos Sarthou, cronista i arxiver de Xàtiva fins 1961, i que va ser una donació de Carlos i Lidia Sarthou, la seua filla, qui fou bibliotecària de Xàtiva. Igualment, destaca el Fons del Riu dels Sants (ss.XVII-XX), amb documentació semipública que havia estat dipositada prèviament a l'Ajuntament, a l'igual que el fons del Patronat de la Plaça de Bous, fons que actualment custòdia l'arxiu. A més, en els últims anys l'arxiu de Xàtiva ha recuperat documentació d'arxius d'empreses i associacions disoltes, com és el cas de la Unió Taquigràfica Valenciana, desapareguda en 2002, per l'especial vinculació de Xàtiva amb la taquigrafia. Recentment també, en 2001, l'Ajuntament va adquirir part del fons José López Sellés, concretament una biblioteca amb llibres entre els segles XVIII i XX, molts d'ells de temàtica local. Igualment, l'arxiu s'ocupa avui de la recuperació i catalogació dels fons de la Germandat Sindical de Llauredors i Ramaders del s.XX, i custòdia la documentació del desaparegut Hospital "Major de Pobres". A més, des de fa poc, l'arxiu ha esdevingut el Banc dipositari de Partitures de la Federació de Bandes de Música de La Costera.

Breu història de l'edifici. Intervenció arquitectònica

Segons l'arquitecte responsable de la rehabilitació de l'antiga església dels Trinitaris, José Manuel Dapena, l'edifici on avui s'ubica l'arxiu, és un monument que, a més de tenir un gran valor històric i arquitectònic, ha estat sempre molt present en la memòria col·lectiva de la ciutat. Recordem ara que l'orde dels Trinitaris fou fundat amb la finalitat de redimir els captius cristians en poder dels musulmans; ordes que al llarg de la conquesta del regne de València per Jaume I, anaren instal·lant-se en les distintes poblacions. El de la citada Orde s'instal·là a Xàtiva en 1259.

4,

5,

6,

En 1986 l'Ajuntament va decidir albergar l'Arxiu Municipal en aquest edifici, que prèviament, en 1845, havia estat destinat a magatzem, i després, fins 1939, va ser Casino Republicà. Des d'eixa data va ser utilitzat per a diferents necessitats de l'administració local. En l'actualitat es la seu de l'arxiu, el qual disposa d'un espai ample des de 1991, on de moment -indica Blesa- "hi ha suficient lloc per anar dipositant la documentació que anem inventariant i catalogant".

Isaïes Blesa considera que en els últims anys hi ha hagut un canvi en la filosofia dels arxius i que actualment l'accés a la documentació i als serveis que s'hi ofereix és més ample, ja que l'arxiu -assegura- "està cada dia més obert als ciutadans perquè en facen ús dels seus drets, el que comporta una major participació".

Una altra de les tasques claus de l'arxiu, apunta Blesa, és tenir cura de la restauració de la documentació històrica. Així doncs, l'arxiu manté relacions amb diferents entitats, com la Conselleria de Cultura i Educació, a través del Servei de Conservació i Restauració de Béns Museístics; amb la Biblioteca Valenciana; i amb el Departament de conservació i restauració de béns culturals de la Universitat Politècnica de València, amb les que s'arriba a acords puntuals de col·laboració per a restaurar a poc a poc la documentació històrica.

Quant a la informatització, actualment s'està abocant a l'ordinador la informació de les més de 20.000 fitxes que guarden els fitxers tradicionals, per tal d'inventariar-la i catalogar-la, tot començant per la documentació de l'arxiu administratiu, que és la que té una major demanda per l'ajuntament. A més, s'hi ha elaborat una base de dades sobre els fons de l'Hemeroteca i la Bibliografia Auxiliar, amb l'existència de catàlegs analítics d'articles i llibres per ajudar l'investigador en la consulta i la recerca. Un dels pròxims projectes és la digitalització de documents, tot començant prioritàriament per la documentació històrica, per tal de preservar la seua integritat física i conservar-la per a les generacions futures.

3, Accés a l'arxiu Municipal, <tret del tríptic informatiu> ubicat a l'antiga església dels Trinitaris, una de les peces arquitectòniques més rellevants de Xàtiva. 4, Sala d'Investigadors destinada a consulta de documents. 5 i 6, Plaça de la Trinitat: actualment i foto datada de 1883.

PATERNA: "EL QUE MÉS ENS PREOCUPA ARA ÉS LA NECESSITAT D'ESPAI"

Segons Camilo Segura, arxiver de Paterna, el problema més acuciant per a l'arxiu d'aquesta localitat és, ara per ara, l'espai. Per a l'arxiver, aquesta necessitat afecta especialment l'arxiu administratiu, fins al punt que part dels expedients de l'Ajuntament, que són de consulta freqüent, han hagut de ser enviats a l'arxiu històric, que en el cas de Paterna es troba separat físicament del primer. "Una solució provisional –tal com explica Segura– perquè l'arxiu històric també està al límit de les seues possibilitats de magatzematge". L'espai és doncs una preocupació constant per a l'arxiu de Paterna, ja que el creixement de la localitat i de les zones urbanitzades ha provocat un augment imparable de la documentació. Una necessitat que Segura veu com prioritària i urgent. "A més, una nova reubicació –apunta– resolndria el risc d'inundacions, i alhora milloraria l'accessibilitat per a les consultes dels ciutadans".

D'altra banda, assenyala l'arxiver, i a pesar que va ser inaugurat en 1998, Paterna necessita també noves dependències per a l'arxiu històric, "d'acord amb l'interès i el relleu dels fons que conté l'arxiu, i que alhora puguen millorar-hi l'accés dels ciutadans i dels investigadors". En eixe sentit, per a Segura el més desitjable seria un apropament físic dels dos arxius, amb la creació de l'*Arxiu Històric de la Vila de Paterna* en el casc urbà, ja que actualment està ubicat a les rodalies de la població.

Aquesta situació ha fet, com indica l'arxiver, que a Paterna l'arxiu administratiu funcione com a un arxiu central de gestió i l'arxiu històric, com a mena d'arxiu intermitjà. Actualment l'arxiu administratiu alberga la documentació administrativa, l'hemeroteca (on es guarda la premsa local i tots aquells articles que parlen sobre Paterna), la bibliografia de consulta i una part de la documentació històrica, com són les Actes Municipals, protegides per un armari ignífug. Per la seua banda, l'arxiu històric disposa de sala d'investigadors amb un ordinador, així com d'un catàleg en fitxes que es pot consultar en suport paper, on la documentació històrica està catalogada per *numerus currens*.

D'altra banda, l'Arxiu de Paterna, que va ser un dels pioners a Espanya en establir un reglament d'arxius municipals en l'any 1990, col·labora actualment amb diferents publicacions, com ara Llibres de Festes, suplement de premsa, revistes o en l'última Guia Paterna 2002-2003, publicada en juliol 2002. Igualment, l'arxiu també ha participat com a membre de jurat en diferents premis d'investigació. En aquest sentit, tal com apunta Camilo Segura, manté dia a dia una col·laboració directa amb les diferents regidories de l'Ajuntament, quant a assessorament històric, documental i cultural, especialment amb Alcaldia, Protocol, Normalització Lingüística, Cultura, Turisme, Desenvolupament Local, Festes i Educació. Igualment, l'arxiu -que pertany al Col·lectiu d'Arxivers de l'Horta i de la Ribera- ha participat recentment en programes de televisió sobre Paterna, i ha cooperat amb nombroses entitats i associacions locals. També des de Paterna promouen l'intercanvi de publicacions amb altres centres d'arxiu, així com amb biblioteques i organismes públics.

Al capdavant, destaca l'arxiver, "l'arxiu està al servei de la ciutadania, i per això responem les seues sol·licituds". En eixe sentit, des de Paterna atenen consultes sobre dades

1, Ajuntament de Paterna, on està ubicat actualment l'Arxiu Administratiu. 2, Dipòsit de l'Arxiu Administratiu.

Arxiu Municipal de Paterna
Arxiu Municipal de Paterna
(L'Horta)

Adreça:

Arxiu Administratiu:
Casa Consistorial. Pl. Enginyer
Castells, nº 1. Tel.: 961379608.

Arxiu Històric:

Centre de serveis municipals.
Ciutat de Lliria, nº 5.
Tel.:961343910.

C-e.: segura.cam@ayto-paterna.es

Personal: Arxiver en cap i cronista municipal: Camilo Segura Artiaga.
Auxiliar d'Arxiu: Félix Gámez García

Horari d'atenció al públic:
9 – 14 h.

Estadístiques 2002:

Expedients: 1.333, butlletins: 938 (préstecs i consultes realitzades per les dependències administratives, la Corporació, els investigadors i els ciutadans).

Superfície:

A. Administratiu: 750 m/l. A. Històric: 1.779 m/l. Dipòsits amb mobles compactes.

Població: aproximadament 50.000.

Documents més importants i més antics:

La documentació de l'Arxiu de Paterna s'inicia en el segle XIX, els documents més antics són els llibres de padrons, que s'hi guarden des de 1824. La documentació anterior l'alberga l'arxiu de la Casa Ducal de Medinaceli, una còpia de la qual es troba microfilmada a Segorbe.

Donacions i fons incorporats:

Adquisició de col·lecció de fotografies de Paterna amb 1.000 imatges aproximadament, tant en blanc i negre com en color (amb negatius). Actualment l'arxiu s'ocupa també del tractament del llegat d'Antonio Ferrandis, així com

del fons de la Càmera Local Agrària, els quals estan pendents de classificació i catalogació.

Sistemes de seguretat: alarma antiincendis.

Visites dirigides a grups d'estudiants i associacions (amb cita prèvia).

estadístiques diverses, aporten informació històrica a col·legis i particulars i ofereixen l'atenció i l'assessorament històric als familiars dels afusellats a Paterna i als investigadors i estudiants que ens visiten.

Quant a la salvaguarda del patrimoni cultural, l'arxiu històric de Paterna –diu Camilo– està desenvolupant una tasca important en la recopilació de documentació cultural, social, religiosa i festiva, entre altres, amb la finalitat de poder oferir-lo com a material d'investigació per a tots aquells ciutadans interessats en la història de la vila. “De moment –diu Camilo– la documentació més demandada pels investigadors, tant la medieval, com la posterior, fins al s. XIX, es troba tant a l'Arxiu del Regne de València, com a la Fundació Caixa Segorbe, en còpia microfilmada, ja que Paterna va ser lloc de Senyoriu”. “Relatiu a la documentació del segle XIX, i que ja guardem ací –afegeix Camilo– els investigadors busquen sobretot temes demogràfics, urbanístics i d'infraestructures”.

“En els últims anys –comenta l'arxiver– l'arxiu ha seguit dia a dia els esdeveniments relatius a Paterna, i en eixe sentit, des de 1995 guardem tot tipus de documentació generada pels comicis electorals així com els articles de premsa (original i còpia) sobre Paterna, junt a totes les publicacions de premsa local”.

3, Portada del projecte de la casa de l'Ajuntament. 4, Llibre d'Actes Municipals de 1866. 5, Portada del Llibre de festes de 1945. 6, Imatge treta de la portada de la publicació “Reglamento del Archivo Municipal de Paterna”. Detall del dipòsit de l'Arxiu Administratiu.

BIBLIOTECA PÚBLICA MUNICIPAL D'ONDA.

Els orígens coneguts de la Biblioteca Pública Municipal d'Onda (La Plana Baixa) es remunten a finals del segle XIX, concretament a 1882, data en què situem els orígens de la primera biblioteca de la localitat, ubicada en el mateix edifici que l'Ajuntament, i que, ja en el segle XX, va ser coordinada durant molts anys per un treballador de la Casa Consistorial, concretament fins a finals dels anys cinquanta, principis dels seixanta.

A meitats dels seixanta, després d'alguns anys tancada, la biblioteca es va situar en un edifici separat de l'Ajuntament. A principis dels vuitanta –tot coincidint amb el reactivament de les biblioteques públiques arreu del nostre territori– va gaudir d'una ampliació i tornava a obrir al públic amb nou mobiliari, noves instal·lacions, bibliotecari estable i assignació pressupostària pròpia. L'any 92 la secció infantil es separava definitivament de la d'adults, portant-se a un edifici distint i prou distant.

Segons la responsable del centre, la decisió de dividir les dues biblioteques va ser presa perquè hi havia problemes amb els usuaris. "Demander un comportament seriós i de silenci en la sala infantil és quasi impossible -explica- i els adults es queixaven que no podien llegir ni treballar, de manera que en separar-les vam crear dos espais amb característiques diferents, i els xiquets ja podien comportar-se amb més llibertat, com a xiquets que són, amb actitud pròpia de la seua edat. Es tractava de crear dos espais per a atendre les necessitats i

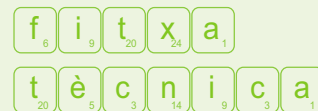

espectatives de dos públics ben diferents."

Aquesta separació, no obstant -en paraules de Mercè, "responsable del centre i coordinadora de la Casa de Cultura- "va ser massa dràstica". "Segons la nostra experiència -explica- en les biblioteques en ocasions un adult acompanya un menut i a la inversa, i sempre hi ha una activitat i una circulació més fluida si les sales no estan excessivament separades."

Les instal·lacions actuals, però, són ben modernes. Datan de 2001, quan es va inaugurar la Casa de Cultura. Primer, en juliol, s'hi va traslladar la biblioteca d'adults, i en desembre, la infantil. A hores d'ara les biblioteques, ubicades en un mateix edifici, matenen espais propis ben diferenciats però suficientment propers. "A més -continua explicant Campos- hem intentat crear un lloc atractiu per a ells, on els siga grat d'anar". En eixe sentit, els més menuts disposen a la biblioteca d'Onda d'una habitació gran i atractiva destinada a les seues activitats, com és el taller de l'hora del conte per a xiquets en grups de 15, que es fa dues vegades a la setmana, i que enguany -explica Mercè- ha tingut una resposta tan bona, que han hagut d'ampliar l'activitat dos mesos més. L'altra activitat són els contacontes, que es fan una vegada al més, i on els menuts poden acudir acompanyats dels pares o els avis.

Els llibres, classificats per edats i per matèries, omplien una sala àmplia, ben il·luminada i plena de colors, on els menuts poden apropar-se al món de la lectura. A més, com a norma de la casa, els petits, que poden dur-se en préstec dos articles, han de triar sempre almenys un llibre. I no només hi ha llibres i contes, sinó que la biblioteca prepara una projecció de cinema infantil cada divendres al saló d'actes de la Casa de la Cultura. Una activitat per a la qual el centre compta amb la col·laboració de voluntariat, proporcionat

Biblioteca Pública Municipal d'Onda (La Plana Baixa)

Personal:

Direcció: Mercè Campos.

Biblioteca infantil: Mª Carmen Fausto; Biblioteca d'adults: Pilar Aparici.

Adreça: Casa de la Cultura. Carrer Balmes, 2. Tel. i Fax: 964771193. C-e.: bibliotecaAjuntament-onda.org

La biblioteca disposarà d'un enllaç en la futura pàgina web de l'Ajuntament.

Horari: La biblioteca d'adults va ampliar horari l'any 2002 amb un increment de 13 hores setmanals. Actualment obri de dilluns a divendres 10:30 - 13:30 h. i 16:30 - 20:30 h. i els dissabtes 10:30 - 13:30 h. En estiu: matí 10:30 - 13:30 h. i vesprada 18:30 - 20:30h. La biblioteca Infantil: 17:00 - 20:00 h. En estiu, 10:30 - 13:30h.

M² i lineals: 450 m², 420 m/l.

Llocs de lectura: 86.

Fons i N^o de volums: 29.702 llibres, 723 CDs, 2.280 Vídeos i 325 CDRom

BIBLIOTECA INFANTIL: La sala infantil disposa de material per a usuaris entre 0 i 13 anys, ja que als 14 passen a la sala d'adults. Activitats d'animació a la lectura durant el curs escolar. Ludoteca i tallers en període de vacances escolars.

BIBLIOTECA D'ADULTS:

Serveis: Ordinadors al públic: Accés públic al catàleg OPAC i a Internet. Sala annexa amb cabines individuals d'estudi, amb sol·licitud prèvia. Aparador de novetats i servei de desiderata, a través del qual els usuaris fan suggeriments al centre, sobre títols de lectura i altres qüestions.

Pressupost anual d'ambdues biblioteques: 21.000 euros.

1. La biblioteca d'adults d'Onda ofereix servei d'internet, en toms de 30 minuts, i accés a la consulta del catàleg OPAC.

2. Prestageries amb carpetes blaves, roges i blanques.

barres. Programa: Biblio 3.000.
Població: 20.000 habitants.

ESTADÍSTICA 2002

Fons incorporats: 870 volums.

Material Audiovisual:
(CDs, CDRoms, Vídeos, DVDs):
873.

Publicacions periòdiques:
Revistes: 40 títols.
Diaris: 6.

Socis nous: 486

Ús d'ordinadors: Per a consultes
a Internet, World i Excel: 7.168
ocupacions, en torns de 30 minuts.

Préstecs :

Biblioteca Infantil Llibres: 6.630
Audiovisuals: 4.699 Total: 11.329.

Biblioteca d'Adults: Llibres: 7.204

Respecte als adults, les activitats relacionades amb els llibres i la lectura, com ara presentacions, exposicions i altres, les organitza directament el departament de cultura de l'Ajuntament. D'aquesta manera, diu Mercè Campos, "evitem doblar esforços, i a més, no interrompem el ritme de la biblioteca, ja que a l'hora que se solen fer aquests actes sempre hi ha molta gent". Entre els autors que han visitat recentment la Casa de Cultura està Carmen Alborch, Cristina Alberdi, Eduardo Mendicuti, Teresa Viejo, Fernando García Delgado i Dulce Chacón.

D'altra banda, des de fa vint anys, les dues primeres setmanes de juny Onda celebra la seua Fira del Llibre, a la qual s'acosten els veïns de la localitat, i on tampoc no falten els xiquets de totes les escoles. Allà reben un obsequi, i alhora aprofiten perquè els menuts passen també per la biblioteca, on se celebra una activitat d'animació, i és també l'ocasió de donar-la a conèixer a aquells que no hi han estat mai.

Fins fa poc, comenta la responsable del centre, el problema de les biblioteques era la falta de personal. Una dificultat que ha estat superada, ja que abans dues persones s'ocupaven tant de la biblioteca com de la programació cultural de l'Ajuntament. Des de fa un any, però, la Biblioteca compta amb dues persones amb dedicació exclusiva, la qual cosa ha fet possible ampliar els horaris i millorar el servei; "ara podem oferir un major servei entre setmana i, a més, obrir dissabtes" -diu Campos- que es mostra optimista amb els mitjans i el pressupost de què disposa actualment la Biblioteca d'Onda, una localitat que, després d'uns anys, ha tornat recentment a formar part de la Xarxa de Lectura Pública de la Generalitat Valenciana.

El Local Jove

El passat mes de febrer Onda va inaugurar el Local Jove, també ubicat a la Casa de Cultura. Una iniciativa que té els seus orígens en el llegat de Pere Sánchez Segarra, un jove d'Onda que va arribar a reunir una col·lecció discogràfica de 8.000 discos de vinil (entre Lps i Singles) i 500 CDs. Una valuosa selecció de música anglesa dels anys 70 i 80, entre la qual hi ha nombroses primeres edicions.

La Fundació Pere Sánchez, creada per l'Ajuntament, té com a objectiu mantenir i difondre aquest llegat, així com ampliar-lo, fins esdevenir una fonoteca important. De moment, el passat mes d'abril es va celebrar la I Fira de la Música i el Disc a Onda, i una de les activitats va ser l'exposició de part del fons de la fundació. Un fons que està sent resguardat del deteriorament, i en eixe sentit, en l'actualitat s'estan convertint els discos originals al format de CD per tal de preservar-los, de manera que de moment només estan a l'accés del públic els CDs que formaven part del llegat.

El Local Jove obre de 16:30 a 20:30 de dilluns a divendres i ofereix al usuaris sis ordinadors amb connexió a internet, així com dos llocs d'audició i un ordinador per a composició musical amb programes de simulació de qualsevol instrument amb personal especialitzat per assistir l'usuari en el seu maneig. El local disposa també d'una hemeroteca especialitzada en revistes musicals i d'una secció de viatgeteca, amb 200 dossiers d'informació turística d'arreu del món.

3, Onda compta amb un espai ample i lluminós per als més menuts. En la imatge: la biblioteca infantil d'Onda en plena activitat. 4, Vista parcial de la biblioteca d'adults d'Onda.